

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/243/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316201726
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2316201726.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a členov senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Terézie Mecelovej v právnej veci žalobkyne: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: M. W., nar. X. T. XXXX, trvalo bytom S. O. XXXX, o zaplatenie 1.949,35 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 3. novembra 2016 č. k. 30C/42/2016-45, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zvyškovo zamietajúcej žalobu a v časti lehoty plnenia p o t v r d z u j e a v napadnutej časti náhrady trov prvoinštančného konania m e n í rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 89,88%.

II. Žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1.850,80 eur s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne od 8.10.2013 do zaplatenia, trovy konania, a to v splátkach po 30 eur mesačne splatných vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok, II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol a III. rozhodol, že žalobkyňa má právo na náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/ a d/, § 9 ods. 1, ods. 2 písm. c/ a k/, § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ (zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov), § 52 ods. 1, 3 a 4, § 54 ods. 1, § 517 ods. 2 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O. z., v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania, § 180, § 234 ods. 4 CSP (Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z. z.; pozn.: správne malo byť uvedené § 232 ods. 3, 4 CSP).

Vecne dôvodil, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že sporové strany uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere (27.11.2012), na základe ktorej žalobkyňa poskytla žalovanému spotrebiteľský úver 2.000 eur a žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky, žalovaný na poskytnutý spotrebiteľský úver uhradil jednotlivými splátkami spolu sumu 149,20 eur. V zmluve absentujú náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, preto sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Predmetný úver bol žalovanému ako spotrebiteľovi poskytnutý žalobkyňou ako dodávateľom, a teda spotrebiteľ legitímne očakával, že dodávateľ bude pri poskytovaní úveru postupovať voči nemu s odbornou starostlivosťou tak, ako mu to ukladá zákon. Spotrebiteľ v zásade uzatvára úverovú zmluvu s dôverou v pravdivosť a hodnovernosť údajov, ktoré dodávateľ pripraví v písomnej podobe a predloží spotrebiteľovi na podpis. V tomto smere legitímne očakávanie žalovaného ako spotrebiteľa neboli naplnené. Žalobkyňa (dodávateľ) ako odborník musela vedieť o obsahových náležitostiach úverovej

zmluvy v zmysle ZoSÚ, ktorý vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Zmluva uzavretá stranami neobsahuje adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. I keď v zmluve je uvedená adresa žalobkyne v jej záhlaví, zo žiadneho ustanovenia zmluvy, príp. úverových podmienok nevyplýva, že adresa žalobkyne je tou, na ktorej má spotrebiteľ právo uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere mal súd preukázané, že žalobkyňa ako veriteľ určila výšku mesačnej splátky len jednou sumou 29,84 eur bez jasnej a určitej špecifikácie, aká suma z toho pripadá na istinu, na úroky a iné poplatky, keď žalobkyňa takýmto postupom obchádzala jednotlivé ustanovenia ZoSÚ. Účelu zákonnej úpravy, ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a ochrana slabšieho účastníka právneho vzťahu, zodpovedá len taký výklad ust. § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, ktorý viaže každý z údajov tam uvedených, jednak k istine, ako i k úrokom, resp. k poplatku. Vzhľadom na uvedené dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba žalobkyne je len čiastočne dôvodná. Zo žalobkyňou predloženého výpisu bolo preukázané, že žalovaný z poskytnutého úveru (2.000 eur) uhradil jednotlivými splátkami sumu 149,20 eur, preto súd vyhovel žalobe len v časti zaplatenia sumy, ktorú žalovaný skutočne vyčerpal a nevrátil (1.850,80 eur) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Keďže sa žalovaný ocitol s plnením peňažného dlhu v omeškaní, bola žalobkyňa oprávnená od neho požadovať aj zaplatenie úroku z omeškania v rozsahu požadovanom v žalobe (i keď žalovaný bol v omeškaní už skôr).

Súd povolil žalovanému na zaplatenie dlhu mesačne splátky po 30 eur, prihliadajúc na výšku peňažného plnenia a majetkové pomery žalovaného s tým, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky žalovaný stráca výhodu splátok a vznikne mu povinnosť uhradiť dlh jednorazovo.

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 255 ods. 2, § 262 ods. 1 a 2 CSP. Žalobkyňa si žalobou uplatnila nárok na zaplatenie sumy 1.949,35 eur s príslušenstvom, úspešná bola čo do zaplatenia sumy 1.850,80 eur s príslušenstvom a vo zvyšnej časti nebola úspešná s tým, že o výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Proti tomuto rozsudku v časti zvyškovo zamietajúcej žalobu, v časti lehoty plnenia a v časti trov konania podala včas odvolanie žalobkyňa, s návrhom na jeho zmenu vyhovením žalobe v plnom rozsahu s tým, aby bol žalovaný zaviazaný na zaplatenie dlžnej sumy do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, zároveň žiadala priznať jej plnú náhradu trov konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov za konania na oboch inštanciách. Dôvodila, že rozsudok v napadnutej časti je nesprávny a že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). K názoru súdu prvej inštancie, že úverová zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. c/ ZoSÚ žalobkyňa uviedla, že zmluva obsahuje adresu žalobkyne. Poukázala na bod 24.1 všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“) označený ako Reklamácie a sťažnosti, v zmysle ktorého na webovom sídle ako aj obchodných miestach je zverejnený reklamačný poriadok, webový formulár na podanie reklamácie alebo sťažnosti. K názoru súdu, že úverová zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ žalobkyňa uviedla, že výška, počet a termíny splátok istiny a úrokov sú uvedené v samotnom texte zmluvy v bode 1.2. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj obchodné podmienky banky (VOP) a teda niektoré z náležitostí, ktoré má v zmysle právnych predpisov zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať, sú v samotnom texte zmluvy o úvere a ďalšie náležitosti sú vo VOP. Počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky, čo platí aj pre údaj o výške splátky. Banka bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytne spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ktorá uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť a lehoty a podmienky ich úhrady, vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny a úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru. Informáciu, že splácanie spotrebiteľského úveru prebieha formou mesačných anuitných splátok a že rozdelenie splátok na istinu a úroky úveru obsahuje amortizačná tabuľka, banka klientovi poskytuje už v rámci poskytovania informácií pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere. Anuita a anuitné splácanie je definované ako pravidelné (periodické) plynutie pevne stanovených platieb počas určitej špecifikovanej doby. Anuitná splátka zostáva počas celej doby splácania rovnaká, skladá sa zo splátky istiny a splátky úroku. Výška anuitnej splátky sa nemení. Plynule sa však mení výška a pomer istiny a úroku, z čoho vyplýva, že na začiatku úverového vzťahu najväčší podiel celej splátky tvorí úrok a naopak na konci najväčší podiel splátky bude predstavovať istina, čiže každou ďalšou splátkou sa splácaný úrok znižuje a splácaná istina sa zvyšuje. Pokiaľ by samotný text zmluvy mal obsahovať podrobný rozpis splátok istiny a úrokov za celé obdobie splatnosti úveru, znamenalo by to neúmerné rozšírenie rozsahu zmluvy, čo by neprispelo k jednoduchosti, zrozumiteľnosti a prehľadnosti zmluvnej dokumentácie. Napríklad pri spotrebiteľskom úvere s lehotou splatnosti 9 rokov

by splnenie tejto požiadavky znamenalo rozpisanie každej zo 108 mesačných splátok v členení na časť pripadajúcu na istinu a časť pripadajúcu na úroky. Výška, počet a termíny splátok iných poplatkov, u ktorých sú tieto údaje a povinnosť ich úhrady zrejme už v čase uzatvorenia zmluvy, sú uvedené v samotnom texte zmluvy. Ostatné poplatky a ich výška sú uvedené v Sadzobníku poplatkov, ktorý je súčasťou VOP, a tým aj súčasťou zmluvy. Z povahy jednotlivých poplatkov vyplýva, že nie je možné vopred stanoviť počet, koľkokrát bude klient daný poplatok povinný zaplatiť, pretože uvedené bude závisieť od toho, koľkokrát danú službu banky využije. Zároveň termín splatnosti poplatku vyplýva zo zásad spoplatňovania, ktoré sú súčasťou Sadzobníka a ktoré stanovujú, kedy je ktorý poplatok splatný. Prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia zmluva neuvádza, nakoľko na základe zmluvy o pôžičke nevznikajú nesplatené zostatky s rôznymi úrokovými sadzbami. V prospech argumentácie žalobkyne svedčí fakt, že návrh novely zákona o spotrebiteľských úveroch z októbra 2015 navrhoval znenie § 9 ods. 2 písm. l/ a ods. 3 ZoSÚ doplniť, keď z pripravovanej novely vyplýva, že za právneho stavu ku dňu uzatvorenia dotknutej úverovej zmluvy (ani za súčasného právneho stavu) ZoSÚ od veriteľa nevyžadoval zahrnúť všetky náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 do samotného textu zmluvy a z dotknutého písmena k/ (resp. súčasného písmena l/) taktiež nevyplýva povinnosť uvádzať v zmluve presný rozpis toho, aký podiel z jednotlivých splátok pripadá na uhradenie istiny a úrokov. Túto funkciu plní amortizačná tabuľka, o ktorú môže spotrebiteľ veriteľa kedykoľvek požiadať a tento je povinný ju spotrebiteľovi bezplatne poskytnúť. Poukázala na návrh generálnej advokátky prednesený 9.6.2016 vo veci C-42/15, ktorý bol zverejnený na stránke Súdneho dvora EÚ, podľa ktorého amortizačná tabuľka nemusí byť súčasťou zmluvy o úvere (body 58 a 59 návrhu). Poukázala aj na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, v zmysle ktorého článok 10 ods. 2 písm. h/ smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Článok 10 ods. 2 písm. h/ a i/ smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Ďalej v odvolaní uviedla, že pokiaľ ide o povolenie splátok žalovanému vo výške 30 eur mesačne, v danej veci nešlo o odôvodnený prípad. V tomto smere bol nedostatočne zistený skutkový stav týkajúci sa možnosti žalovaného uhradiť dlžnú pohľadávku. Majetkové pomery neboli objektívne preukázané, zistenia boli obmedzené na subjektívny pohľad žalovaného bez opory v preukázaných faktoch. Priznaním splátok 30 eur mesačne súd zapríčinil, že žalovaný bude istinu splácať viac ako 5 rokov.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril, odvolací návrh nepodal.

4. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení CSP, účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej aj „O.s.p.“), keďže podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ods. 2 vety prvej rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zvyškovo zamietajúcej žalobu a v časti lehoty plnenia treba navzdory námietkam

žalobkyne považovať za vo výroku vecne správny, keď súd prvej inštancie v miere postačujúcej pre rozhodnutie zistil skutkový stav a vec aj správne posúdil po právnej stránke.

Odvolačný súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľky) dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia v jeho zamietajúcej časti a v časti lehoty plnenia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých súdom prvej inštancie dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 387 ods. 2 CSP), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí učiniť zadosť tiež povinnosti vyporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP) a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvej inštancie doplní (§ 387 ods. 2 CSP in fine) nasledovné:

5. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom názore, podľa ktorého je potrebné považovať úver, poskytnutý žalobkyňou žalovanému na základe zmluvy o úvere za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu obligatórnych zákonom stanovených náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere, neuvedením adresy predávajúcej, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť a výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. c/ a k/ ZoSÚ).

6. Podľa § 9 ods. 2 písm. c/ ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy stranami, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. K otázke neuvedenia tzv. reklamačnej a sťažnostnej adresy predávajúcej v zmluve, ku ktorej odvolateľka uviedla, že zmluva obsahuje adresu predávajúcej a ku ktorej otázke súd prvej inštancie uzavrel, že zmluva uzavretá stranami neuvádza adresu, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, keď hoci v zmluve je uvedená adresa žalobkyne v jej záhlaví, zo žiadneho ustanovenia zmluvy, príp. úverových podmienok, nevyplýva, že adresa žalobkyne je tou, na ktorej má spotrebiteľ právo uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, odvolací súd dodáva, že zmluva o úvere uzatvorená medzi stranami 27.11.2012 túto podstatnú náležitosť neobsahuje, keď za splnenie tejto povinnosti nemožno považovať uvedenie adresy sídla žalobkyne v záhlaví zmluvy v rámci jej ďalších identifikačných údajov. Tieto údaje vyplývajúce z výpisu z obchodného registra len umožňujú identifikovať žalobkyňu nezameniteľným spôsobom ako poskytovateľa úveru žalovanému. Z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. c/ ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy nevyplýva, že by adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, mala byť totožná so sídlom tohto subjektu. Navyše v prípade bánk pôsobiacich tak ako žalobkyňa na území celého Slovenska prostredníctvom pobočiek nie je vylúčené, aby reklamácia alebo sťažnosť nemohla byť vybavená prostredníctvom niektorej z nich v mieste čo najbližšom bydlisku spotrebiteľa. Ani samotná zmluva o úvere z 27.11.2012 nebola stranami uzatvorená v sídle žalobkyne (Žilina), ale v Trnave. Predmetná zmluva teda obsahovala len formálne označenie poskytovateľa úveru (žalobkyne), ako zmluvnej strany (v úvodnej časti zmluvy), čo nepredstavuje obsahovú informáciu pre spotrebiteľa, u koho môže uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (takýto údaj nebol uvedený v žiadnej časti predmetnej zmluvy). ZoSÚ v § 9 ods. 2 jednoznačne odlišuje obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa písm. b/, teda obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu a podľa písm. c/ adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Z citovaných ustanovení teda vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať obe uvedené náležitosti. Pokiaľ teda v predmetnej úverovej zmluve je v záhlaví uvedené obchodné meno, sídlo a IČO veriteľa, ide o údaje identifikujúce veriteľa v zmysle § 9 ods. 2 písm. b/ ZoSÚ.

Odvolačný súd sa preto stotožnil so záverom prvoinštančného súdu, že v predmetnej úverovej zmluve absentuje údaj, ktorý vyžaduje zákon v § 9 ods. 2 písm. c/ ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

7. Podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy stranami, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. (od 1.4.2015 do 30.4.2018 písm. l/)
Predmetná obligatórna náležitosť (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ) predstavuje údaj dôležitý pre spotrebiteľa, keďže pomáha spoznať ako konkrétne budú náklady spojené so spotrebiteľským úverom uhrádzané.

Prioritne bolo potrebné vychádzať zo základnej požiadavky, že každá spotrebiteľská zmluva má vyjadrovať rešpekt k dodržiavaniu všeobecných zásad spotrebiteľského práva, a to náležitou obsahovou aj formálnou úpravou zmluvných podmienok, ktoré jednotlivo i vo svojom súhrne nenarušujú zmluvnú rovnováhu strán v neprospech spotrebiteľa. Práve jednoznačnosť a určitosť zmluvných podmienok má zásadne vyvážiť silnejšie postavenie dodávateľa pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy.

Spotrebiteľ pri podpise zmluvy je v dôsledku absencie predmetnej obligatórnej náležitosti zmluvy o úvere, znevýhodnený v tom, že si nemôže vytvoriť jednoznačný a správny úsudok z hľadiska nákladovosti úveru, presnejšie jeho splácania, vrátane možnosti porovnania tohto údaja s úvermi iných poskytovateľov úverov, za účelom posúdenia či poskytnutý úver je pre neho výhodný alebo nie. Túto chýbajúcu obligatórnu náležitosť nenahrádzajú ostatné iné údaje obsiahnuté v zmluve, ako ani údaj o RPMN.

Dôvera spotrebiteľa v poctivé konanie dodávateľa predpokladá, aby v prípade jej narušenia súd nahradil zdanlivú (formálnu) rovnováhu faktickou. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah, vrátane výberu zmluvného typu, rozsah a spôsob formulácie textu (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C-240/98 až C 244/98, Oceano Grupo Editorial, C-168/05, Mostaza Claro).

Predmetné zákonné ustanovenie predstavuje implementáciu ustanovení smernice (Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v znení korigenda k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, ďalej len „smernica“) do slovenského právneho poriadku, pričom ide o úplnú harmonizáciu smernice. Podľa článku 10 ods. 1 písm. h/ označenej smernice má zmluva obsahovať výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

ZoSÚ však jednoznačne svojou úpravou ide nad rámec smernice a vyjadruje požiadavku rozčlenenia splátky. Zrejmý konflikt medzi smernicou a zákonom bol riešený aj v rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 vo veci Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej, ktorý potvrdil, že smernica skutočne takéto členenie nepožaduje. V sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený. Vnútroštátne súdy sú síce povinné vykladať národné právo vo svetle znenia a účelu smernice, avšak tento výklad nie je absolútny, pretože eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť jeho výslovné znenie (v opačnom prípade by šlo o výklad contra legem).

Napriek tomu, že členské štáty nie sú oprávnené prijímať odchylné ustanovenia od smernice, teda nemajú zahŕňať do zmluvy o úvere iné náležitosti než uvedené v článku 10 ods. 2 smernice, ZoSÚ však nad rámec smernice požaduje rozčlenenie splátky. Gramatický, ale aj teleologický výklad neumožňujú prijať záver, že predmetné zákonné ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 146/2017).

Zámerom zákonodarcu (vyjadrenom už v úvodnej časti dôvodovej správy k ZoSÚ) síce bolo transponovať smernicu v celom rozsahu a nepochybne nebolo, aby ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 smernice. Do „konfliktu“ sa zákon so smernicou dostal v dôsledku priznania vyššej ochrany spotrebiteľa, stanovením požiadavky rozčlenenia splátky na istinu, úroky a iné poplatky, aby spotrebiteľ mal vedomosť v akej výške bude platiť istinu (v akej časti splátky ju veriteľ započíta na zaplatenie istiny) a v akej výške na úroky a ostatné poplatky. Až na základe rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia proti Kláre Bíróovej sa tento konflikt smernice a zákonnej úpravy, stal zákonodarcovi známym, konštatovaním, že smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 smernice. Zámer zákonodarcu transponovať smernicu v celom rozsahu bol teda naplnený, ale keďže zákonodarcu postupoval tak, že sa dostal nad prípustný rozsah Smernice a následne (po označenom rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie) zosúladiť smernicu a vnútroštátnu úpravu zákonom (zákon č. 279/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení oznámenia o oprave chyby č. 299/2017 Z. z.), ktorým došlo i k zásadnej zmene legislatívneho textu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i/ (pôvodne k/) zákona ZoSÚ s účinnosťou od 1.5.2018. Termín „splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ bol nahradený slovami „frekvenciou splátok“. Podľa dôvodovej správy k tomuto novelizovanému zneniu zákona vypustenie uvedenej náležitosti zmluvy bolo nevyhnutné z dôvodu záverov rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-42/15, inak by Slovenská republika šla nad rámec podmienok stanovených smernicou.

Z porovnania prvotnej vnútroštátnej právnej úpravy (historický výklad) tejto náležitosti zmluvy (zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov) s jej právnou úpravou ZoSÚ do 30.4.2018, vyplýva jej totožná formulácia (výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov), ktorou zákonodarca podľa dôvodovej správy k zákonu (č. 568/2007 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti, Notársky poriadok, v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov), ktorým sa zaviedlo rozčlenenie splátky, vyjadril (po prvý krát) zámer zvýšiť informovanosť spotrebiteľa úpravou náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Konkrétne takým spôsobom, že spotrebiteľ musí byť informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti splácať istinu, úroky a iné poplatky, vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto nemožno preklenúť eurokonformným výkladom, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ len spresňuje, čo splátka zahŕňa. Zámer zákonodarcu vyplývajúci z dôvodovej správy k ZoSÚ je potom už nezmenený a podľa dôvodovej správy k zákonu č. 279/2017 Z. z. (ktorým sa od 1.5.2018 novelizuje aj sporné ustanovenie ZoSÚ) zosúladienie je odôvodnené potrebou legislatívnej zmeny z dôvodu, že ZoSÚ ide nad rámec smernice. Dve rôzne zákonné formulácie predmetnej obsahovej náležitosti zmluvy ZoSÚ (do 1.5.2018 a po uvedenom dátume), nemôžu smerovať k jednému výkladu (porovnaj podnet Krajského súdu v Prešove na zaujatie Stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozsudok Krajského súdu v Trnave z 29.5.2018 sp. zn. 10Co/120/2017).

Odvolačný súd preto argumentáciu z odvolania akceptovať nemohol, to malo za následok nespôsobilosť zvrátenia ňou výsledkov konania prvej inštancie a na rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, ktorým došlo k zvyškovému zamietnutiu žaloby, bolo preto treba nazerať ako na vecne správne rozhodnutie.

8. Podľa § 232 ods. 3 a 4 CSP: (3) Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. (4) Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

Podľa § 154 CSP prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

Podľa § 296 CSP spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania a zákonnej koncentrácii konania sa nepoužívajú.

V danej veci súd prvej inštancie s odkazom na § 232 ods. 4 CSP (zrejme omylom súd uviedol § 234 ods. 4 CSP) povolil žalovanému zaplatať dlh v mesačných splátkach po 30 eur, prihliadajúc na výšku peňažného plnenia a majetkové pomery žalovaného, s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky žalovaný stráca výhodu splátok a vznikne mu povinnosť uhradiť dlh jednorazovo.

Žalovaný sa dostavil na pojednávanie 3.11.2016 (na ktorom došlo aj k vyhláseniu rozsudku), opísal svoje majetkové a sociálne pomery. Uviedol, že je nezamestnaný, má manželku a dve maloleté deti, ďalšie maloleté dieťa má priženené, žijú spolu v rodinnom dome u jeho rodičov, ich príjem je rodičovský príspevok a rodinné prídavky približne vo výške 270 eur mesačne. Z tejto sumy spláca dlžobu vo výške 30 eur a 60 eur mesačne, zo zvyšnej sumy zabezpečujú svoje nevyhnutné potreby. Dodal, že nespĺňa podmienky pre sociálne dávky, a tak si privyrába pomocnými prácami u susedov.

Žalobkyňa svoje právo účasti na pojednávaní nevyužila, a teda nevyužila možnosť reagovať na skutkové tvrdenia (prostriedky procesnej obrany) žalovaného do vyhlásenia uznesenia, ktorým súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 3.11.2016 vyhlásil dokazovanie za skončené. Skutkové tvrdenia žalovaného ohľadom jeho situácie žalobkyňa nepoprela. Preto súd správne považoval tieto tvrdenia za nesporné v zmysle vyššie citovaného ust. § 151 ods. 1 CSP a z nich pri rozhodovaní v zmysle § 232 ods. 3, 4 CSP vychádzal.

V zmysle § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie možno v odvolaní použiť len vtedy ak a) sa týkajú

procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Žalobkyňa v odvolaní netvrdila splnenie niektorej z podmienok pre použitie prostriedkov procesného útoku/obrany až v odvolacom konaní v zmysle citovaného § 366 písm. a/ až d/ CSP, ani tieto podmienky nevyšli najavo.

9. Odvolací súd riadiaci sa týmito úvahami a osvojujúci si aj dôvody súdu prvej inštancie preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zvyškovo zamietajúcej žalobu a v časti lehoty plnenia podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

10. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP: (1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Nová úprava civilného procesného kódexu (CSP) upravila rozhodovanie súdu o trovách konania bez návrhu, keďže právo na náhradu trov konania vzniká zo zákona a nemožno ho strane uprieť len preto, že si ho neuplatnila. Rozhodovanie o náhrade trov konania má dve samostatné fázy. Prvou je rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, o ktorom súd rozhodne bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Výrok o nároku na náhradu trov konania má povahu tzv. závislého výroku, proti ktorému rozhodnutiu je prípustné odvolanie (§ 357 písm. m/ CSP). Druhou fázou je rozhodovanie súdneho úradníka súdu prvej inštancie, ktorý rozhodne o výške náhrady trov konania samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci.

V prvej fáze súd rozhoduje len o nároku na náhradu trov konania, nie o plnení a podľa § 255 CSP vyjadří rozsah nároku úspešnej strany na náhradu trov konania (v plnom rozsahu alebo pri pomernom rozdelení percentom alebo zlomkom, prípadne ak bol úspech a neúspech strán v spore rovnaký, súd rozhodne, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo).

Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí síce formálne vyslovil právo žalobkyne na náhradu trov konania, avšak o nároku na náhradu trov konania v skutočnosti nerozhodol, keďže nevyjadril pomer jej úspechu vo veci, ktorý musí byť vyjadrený v prvej fáze rozhodovania o trovách konania. Inak by rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, stratilo opodstatnenie a obidve fázy rozhodovania by splynuli (nelegitímne delegujúc rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania do druhej fázy rozhodovania, o ktorej rozhoduje vyšší súdny úradník). Formálne vyslovenie výroku, voči ktorému je prípustný opravný prostriedok, by neobsahovalo žiaden preskúmateľný argumentačný základ súdom vyššej inštancie, ako tomu bolo v danom prípade.

Vzhľadom na úspech žalobkyne v konaní v rozsahu 94,94%, v ktorej časti bol neúspešný žalovaný a s poukazom na úspech žalovaného v rozsahu 5,06%, v ktorej časti bola neúspešná žalobkyňa, nárok na náhradu trov konania vznikol úspešnejšej žalobkyňi v rozsahu 89,88%.

Podľa pomeru úspechu a neúspechu strán konania, žalobkyňi vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 89,88%.

Odvolací súd preto zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom (a inak i na rozhodnutí vo veci samej závislom) výroku o náhrade trov prvoinštančného konania tak, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 89,88%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

11. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnému žalovanému priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalovaný), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalobkyňa).

O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods.1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods.2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)